

సుశీల పదిహేనేళ్ల ఆమ్మాయి. కాన్వెంట్ స్కూల్లో చదువు తోంది. క్లాసులో ఫస్ట్ వస్తోంది. చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఇన్నిఉండి ఏం లాభం? సంస్కారంలేదు. ఇతరులతో ఎలా ప్రవర్తించాలో తెలీదు.

బెడ్ కాఫీ తాగడం సుశీలకు బాగా అలవాటు. ఓ రోజు క్రేలో కాఫీ తెచ్చింది రాధమ్మ.

"సుశీలా! కాఫీ తీసుకో!" అంటూ సుశీలకందించింది.

ఏవ్ చేసి చిరుకోపంతో గ్లాసును విసిరికొట్టింది.

రాధమ్మ ఉలిక్కి పడింది.

"నీ మొహంలా ఉండాకాఫీ! పంచదార కలపాలని తెలీదా?" ఎరువెక్కెళ్ళతో పనిమనిషి అడిగింది సుశీల.

"నువ్వు మనిషివా. పశు వ్యాధి వక్కర లేదని గ్లాసుని ఆలా విసిరి కొట్టడమేనా? ఇదేనా నువ్వు స్కూల్లో చదువుకున్నది?" అంటూ కూతుర్ని మందలించసాగింది పాఠశాల.

"అహా! చదువు సంస్కారం గురించి మహా చెప్పొచ్చావ్! నేను పాలుతాగే పసిపాపని కానని తెలుసుకో"

అలా ఆని తల్లి మనసు నొప్పించింది సుశీల.

"నీతో మాట్లాడడం కంటే నోడు మూసుకుని ఉండటం మేలు! పద రాధమ్మ. నువ్వేం బాధపడకు! అంటూ ముందు గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది పాఠశాల.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం బోజనాల దగ్గరకూడా అలాగే గొడవ చేసింది సుశీల.

"రాధమ్మ! కూరలో ఉప్పులేదు. కారం లేదు! నువ్వుచేసిన ఈ వంట కుక్కకూడా తినదు! నిన్ను పనిలోంచి డిస్మిస్ చేస్తున్నాను! ఇక నువ్వు వెళ్ళొచ్చు" పనిమనిషి మీద మండి పడింది సుశీల. ఆ మాటలు విన్నగానే బామ్మ నిర్భాంతపోయింది.

వెంటనే—

"నువ్వు పుట్టకముందే పనిలోచేరిన రాధమ్మని డిస్మిస్ చేయడానికి నీకున్న అధికారం ఏమిటి?" అడిగిందిపాఠశాల.

"ఐ హావ్ రైట్ టు డూ ఎస్. థింగ్! నేనేమైనా చేస్తాను. అడగడానికి నువ్వెవ్వరు?" అంది సుశీల. తల్లికేసి చూస్తూ.

ఆర్.చంద్ర

బామ్మ ఇంక మౌనంగా ఉండలేక పోయింది. ఆవిడ వెంటనేఅందుకుంది.

"ఎవరా! నవమాసాలు మోసి ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొని నిన్నుకన్నతల్లి పాలిచ్చి, కంటికి రెప్పలా కాపాడుకుని ప్రాణంలో ప్రాణంగా చూసుకుని, అల్లారు ముద్దుగా పెంచి పెద్దచేసిన మాతృమూర్తి. అలాంటి తల్లి ఋణం ఎన్నడూ తీర్చుకోలేనే.

"కాన్వెంట్ స్కూల్లో చదివి రెండు ఇంగ్లీషు ముక్కలు నేర్చుకున్నంత-మాత్రాన. ఈ ప్రపంచానే జయించ గల ఎనుకోకు. అహంభావంతో నీ తల్లినికూడా గౌరవించలేకపోతున్నావ్! నీకన్నా ఎక్కువగా చదువుకున్న వాళ్ళు ఉన్నారే ఈ లోకంలో. నీకంటే. బాబాయి కూడా పెద్ద పెద్ద చదువులు చదువుకున్నారు. వాళ్ళు ఎన్నడూ నీలా విఘ్నరంగా మాట్లాడలేదు. నన్ను గౌర

వించి, దైవంగా భావించారు! అందరి లో మంచి పేర్లు తెచ్చుకున్నారు. కానీ నువ్వు నోటికొచ్చినట్టు వాగి అందరినీ అవమానిస్తున్నావ్. ఈ మహాతల్లి కడు ఎన చెడపట్టావ్. "చదువుంటే చాలదు సంస్కారంకూడా ఉండాలి!" అన్నారు పెద్దలు. నీకు చదువుంది. కానీ సంస్కారం లేదు. ఇప్పటికైనా మించి పోయిందేమీ లేదు. పెద్దవాళ్ళను గౌరవించి, అదరించు. వాళ్ళ మనసు నొప్పించకుండా వినయంగా మాట్లాడు. వాళ్ళను ఎదిరించకు" అంటూ ముందు గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది బామ్మ.

సంస్కారం

సుశీలకు ఒళ్లు మండింది. కోపంతో ఆమె కళ్ళు ఎరువెక్కాయి. "నువ్వు నాకు నీతులు చెప్పక్కర్లేదు" బామ్మ మీద మండి పడింది సుశీల. సుశీలతో మాట్లాడడం ఆనవసరం అనిపించింది బామ్మకి. అందుకే మౌనంగా ఊరు కుంది.

"అమ్మా.... అయ్యో...." అంటూ పడకగదిలోంచి అడుపులు వినిపించాయి పార్వతికి. వెంటనే పడకగదిలోకి వెళ్ళింది. మెలికలు తిరిగిపోతున్న కూతుర్ని చూసి నిలువెల్లా వణికి పోయింది పార్వతి.

"ఏమైంది తల్లీ!" సుశీల దగ్గరకు వచ్చి భుజంమీద చెయ్యివేసి గాభరాగా అడిగింది పార్వతి. "అమ్మయ్యో! వళ్ళంతా కాల్చిందే!" అంటూ లేచి.

"రాధమ్మా? ఓ రాధమ్మా! ఒక్కసారి ఇటు రా!" పెరట్లో ఉన్న రాధమ్మకు వినబడేలా అరిచింది పార్వతి. పార్వతి మాతృ హృదయం విలవిల లాడింది. ఆమె ముఖంలో కంగారు కనిపించసాగింది.

"ఏంటమ్మగారూ!" అంటూ పడక గదిలోకి వెళ్ళింది రాధమ్మ.

"సుశీలకు జ్వరం వచ్చింది. నువ్వు వెంటనే వెళ్ళి డాక్టర్ని తీసుకురా!" దుఃఖం నిండిన కంఠంతో అంది పార్వతి.

"నా చిట్టి తల్లీ! నేనిప్పుడే వెళ్ళి డాక్టర్ని తీసుకొస్తాను." ఓదార్పుగా సుశీల భుజంమీద చెయ్యి వేసి చెప్పి. "వెళ్ళొస్తాను అమ్మగారూ!" అంటూ చక చక అడుగులేసుకుంటూ బయటికి వెళ్ళిపోయింది రాధమ్మ.

"అమ్మా! నాకెదోలా ఉండమ్మా! కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. ఒళ్ళంతా నొప్పులు పెడుతున్నాయి. భరించలేక పోతున్నాను!" బాధతో అంది సుశీల.

"కాసేపు ఓపికపట్టు తల్లీ! డాక్టర్ గారు వచ్చేస్తారు. నా బంగారు తల్లిని

కదూ!" కూతుర్ని ఓదార్చ సాగింది పార్వతి. వెంటనే దుఃఖం ముంచు కొచ్చేసింది పార్వతికి. అప్రయత్నంగా ఆమె కళ్ళవెంట కన్నీళ్ళు కూడా తరి గాయి.

ఆ రోజు డాక్టర్ వచ్చి, సుశీలను పరీక్ష చేసి. ఆమెకు టైఫాయిడ్ ఉందని చెప్పాడు. ఇంజక్షన్ ఇచ్చి, మందులు రాసిచ్చాడు. వారం రోజులు మంచం మీదనుంచి లేవలేదు సుశీల. ఆ వారం రోజులు సుశీల దగ్గరుండి అన్ని సేవలు చేసింది పార్వతి.

"సుశీలా! అమ్మా సుశీలా" అవి విద్రవీతున్న కూతుర్ని తట్టి లేపింది పార్వతి. మెల్లిగా కళ్ళు తెరిచి చూసింది సుశీల. పాలు తాగు సుశీల!" అంది పార్వతి.

మెల్లిగా లేచి కూర్చుంది సుశీల. పార్వతి అందించిన గ్లాసుని అందుకుని గబగబా తాగేసింది. "ఇప్పుడు ఒంట్లో ఎలా ఉండమ్మా?" సుశీల భుజంమీద చెయ్యి వేసి అప్యాయంగా అడిగింది పార్వతి. ఒక్కసారి తల్లి ముఖంలోకి చూసింది. వెంటనే మొహాన్ని చేతుల్లో తీసుకుని వెక్కివెక్కి ఏడవసాగింది.

పార్వతి అంతా అయోమయంగా ఉంది. "ఏమైంది సుశీలా! ఎందుకు ఏడుస్తున్నావ్?" సుశీల మొహం మీద నుంచి చేతులుతీసి అడిగింది పార్వతి. "అమ్మా నిన్ను అవమానించాను. నీ మనసు నొప్పించాను. నీ హృదయాన్ని గాయ పరిచాను. నన్ను క్షమించమ్మా క్షమించు."

రెండుచేతులు జోడించి, పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోతూ అంది సుశీల.

"అయ్యో! అందుకేనా ఇంతగా కుమిలిపోతున్నావ్! ఊరుకో తల్లీ!" సుశీల బుగ్గలమీదుగా కారుతున్న కన్నీళ్ళను తుడిచి. "చూడు! జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. ఇప్పుడు ఆవన్ని తలచుకుని మనసు పాడు చేసుకోకు! నా

యంకె. సుగమ్మబాయి
కలం అందిస్తున్న

జ్ఞానవీధి అవార్డు గ్రహీతల
పరిచయమాలిక

త్వరలో!

మాటవిని జరిగిందంతా పుప్పిపో. నా బంగారు తల్లివికదూ" కూతుర్ని హృదయానికి హత్తుకుని అప్యాయంగా అంది పార్వతి.

"నీ హృదయాన్ని గాయపరిచిన నా మీద నీకెందుకమ్మా అంత ప్రేమ!" తల్లికేసిచూసి అడిగింది సుశీల.

"నిన్ను నవమాసాలు మోసికన్నాను కదమ్మా." అంది పార్వతి.

"అమ్మా! నువ్వెంత మంచిదానివమ్మా! నీలాంటి తల్లి చొరకడం నా అదృష్టం!" అనందం నిండిన కంఠంతో అంది సుశీల.

అప్పుడే పడక గదిలోకి వచ్చిన రాధమ్మని చూసి-

"రాధమ్మా! నువ్వుకూడా మనిషివేనని, నీక్కూడా మనసు ఉంటుందని ఇప్పుడే గ్రహించాను. నన్ను క్షమించు అంది సుశీల, రాధమ్మకేసి చూస్తూ.

సుశీలని గుండెకు హత్తుకుని నుదుట ముద్దాడింది రాధమ్మ. అందరి కళ్ళలో ఆనంద బాష్పాలు!

"సంస్కారం లేని మనిషి అసలు మనిషే కాదని తెలుసుకున్నాను" అంది సుశీల. *

రూ. 1,25,000/- విలువ గల బహుమతులు గెలుచుకోండి - ప్రవేశ రుసుము లేదు
 మొదటి బహుమతి: రాజ్ దూత్ మోటర్ వైకిల్ లేదా రూ. 10,000/-, రొక్కము.

స్పోర్ట్స్ బహుమతులు: సరికొత్త జపాన్ మోడల్ టూ. ఇన్-వన్ రూ. 2500 కే. చెన్ లింక్ స్కీమ్ కింద ఈ ప్రక్క గళ్ళలో అంకెలను 15 నుండి 23 వరకు వాడి, నిలుపుగాను, అడ్డంగాను, ఏ విధంగా కూడినా మొత్తం 57 వచ్చే విధంగా ఉండాలి. ఒక అంకెను ఒకసారి మాత్రమే ఉపయోగించాలి. మీ ఎంట్రీలను 15 రోజులలోగా పంపండి.

18		
	19	
		20

19	24	17
18	20	22
23	16	21

DEEPAK ENTERPRISES (MH)
 86, GOVIND NAGAR, AMBALA CANTT.